

מיכתב גלוי

מהגאון האדיד מו"ה משה פיינשטיין זצ"ל

הפס בחשובה אהות משה האחרונה בהוגע לענין הוצאה משות השול"ג

כדך ח' או"ח חלק ה' סימן כ"ד דך פ"ו

... צריך להבין מה שגשים נוהגות היתר בלבישת בתי ידים ברחובות שבמדינותנו ומסתבר שאף ברה"ר ממש מותרת, דהא יש דסברי דחשיבות רה"ר איכא אף שליכא ס"ר מאחר דרחובות שלנו רחבים מט"ז אמה. ומ"ש התוס' ד' ס"ד ע"ב בסופו ד"ה רב ענני, שמצא ר' שמשון כתוב בשם רבינו שר שלום דנשי דידן אינן רגילות להראות, ומסקי סוף דבר אמרו הקדמונים דמותרת לצאת בהן דמוטב שיהו שוגגות ועל יהיו מזיזות, מ"מ משמע שלא התירו אלא משום דליכא רה"ר גמור כי הרחובות בזמנם היו פחות מט"ז אמה. שלכן בזמנינו שהרחובות בין מכרכים, בין מעירות קטנות וגדולות רחבות הרבה יותר מט"ז אמה, משמע שה"לנו להחמיר ולאסור. ואף שהזכירו התס' גם שאין ס"ר בוקעין בו, משמע קצת שלא היו מתירין בשביל זה לבד, שהוא דבר שחולקין ע"ז רוב הראשונים אף שהוא דלא כרש"י. שא"כ אצלינו איכא היתר זה, **משום דבמקומותינו נוהגין בהחלט כרש"י** (עירובין ו' ע"א ד"ה רשות הרבים) שליכא דין רה"ר כשאין בוקעין ס"ר שהרי נוהגין להתיר לטלטל בצורת הפתח. שאין מועיל להתיר רה"ר בצורת הפתח דבעינן דלתות, והוא משום דבכל מקומותינו נוהגין כרש"י כדן ודאי **ורק שעיקר יחידים מת"ח שמחמירים לעצמן, ולאחרים הן עצמן עוסקין לתקן כל צורת הפתח שהיו בכל העירות, כדי להתיר הטלטול, משום שה"ל הכרח גדול, ונעשה כן בכל העירות אף שהיו הרחובות יותר מט"ז אמה הרי שנוהגין כרש"י בהחלט אף לקולא. ומטעם זה שסוברין במדינותינו לגמרי כרש"י** נוהגות הנשים שיוצאות בתכשיטיהן בזמנינו שאין רגילות להראות, שפיר משום שלדינא גם בשביל שליכא ס"ר בוקעין נמי נוהגין כרש"י שאינו רה"ר. עכ"ל וכ"ו

נאום משה פיינשטיין

אנו לומדים מדבה"ק.

א. דבמקומותינו נוהגין כרש"י בהחלט אף לקולא דהרי נוהגין להתיר לטלטל בצורת הפתח וזה כמו שכתוב הערוך השולחן או"ח שמ"ה דצריך שיהיה ס"ר בוקעין וכאילו בת קול יצאה דהלכה כשיטה זו, ואם באנו לעכב לא לבד שלא יצייתו אלא נראה כמשתגעים עכ"ד.

ב. דיש יחידים מת"ח שמחמירים לעצמם אבל לאחרים הן עצמן עוסקין להתיר הטלטול ולא לאסור הטלטול וכמו"ש הלבוש מרדכי סי' ד' להגאון מו"ה משה מרדכי עפשטיין ז"ל אב"ד ור"מ סלבודקא שאבותינו השתדלו תמיד לעשות עירובין ע"י צורת הפתח אף ברה"ר דאורייתא דיש ס"ס עיי"ש, ובאבני נזר או"ח סי' רס"ו וז"ל והמתעקש בזה ומונע מלהעמיד העירובין הוא מחטיא את הרבים ועתיד ליתן את הדין עכ"ל